

KOMISIJAS IETEIKUMS**(2004. gada 11. oktobris)****par dioksīnu un dioksīnu tipa polihlordifenilu (PCB) fona līmeņu uzraudzību pārtikas produktos***(izziņots ar dokumenta numuru K(2004) 3462)***(Dokuments attiecas uz EEZ)****(2004/705/EK)**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

jams, ir noderīgi analizēt arī atlasītos no dioksīniem atšķirīga tipa polihlordifenilu paraugus.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 211. panta otro ievilkumu,

tā kā:

(1) Komisijas 2001. gada 8. marta Regula (EK) Nr. 466/2001, ar ko nosaka atsevišķu piesārņotāju maksimumos pieļaujamās līmeņus pārtikas produktos⁽¹⁾, paredz dioksīnu maksimālo koncentrāciju šajos produktos.

(2) Lai gan, no toksikoloģiskā viedokļa, jebkurš pieļaujama līmenis jāpiemēro gan dioksīniem un furāniem, gan dioksīnu tipa polihlordifeniliem, pagaidām maksimālie pieļaujamie līmeņi ir noteikti vienīgi dioksīniem un furāniem, bet nav noteikti dioksīnu tipa polihlordifeniliem, jo par to izplatību ir pieejama ļoti ierobežota informācija. Iepriekš minētā regula paredz maksimālos pieļaujamās līmeņus pirmo reizi pārskatīt vēlākais līdz 2004. gada 31. decembrim, ņemot vērā jaunu informāciju par dioksīnu un dioksīnu tipa polihlordifenilu klātbūtni produktos, jo īpaši apsverot iespēju iekļaut dioksīnu tipa polihlordifenilus pieļaujamo līmeņu sarakstā.

(3) Regulā (EK) Nr. 466/2001 ir paredzēts turpināt maksimālo pieļaujamo līmeņu pārskatīšanu vēlākais līdz 2006. gada 31. decembrim, lai panāktu ievērojamu šo līmeņu samazināšanos.

(4) Eiropas Kopienā ir jārada ticami dati par dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlordifenilu klātbūtni iespējami plašā pārtikas produktu klāstā, lai iegūtu pilnīgu informāciju par laika tendencēm attiecībā uz šo vielu fona klātbūtni pārtikas produktos.

(5) Ir svarīgi noteikt attiecības starp dioksīniem, furāniem un dioksīnu tipa polihlordifeniliem, kas veidojas no dioksīniem atšķirīga tipa polihlordifenilu klātbūtnē, bet par tām nav pieejama pilnīga informācija. Tāpēc, kad vien iespē-

(6) Komisijas 2002. gada 4. marta Ieteikumā 2002/201/EK par dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlordifenilu klātbūtnes samazināšanu dzīvnieku barībā un pārtikas produktos⁽²⁾, paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina izlases veida uzraudzību attiecībā uz dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlordifenilu klātbūtni pārtikas produktos proporcionāli to veidošanās līmenim un pārtikas produktu patēriņa līmenim. Šī uzraudzība ir jāveic saskaņā ar pamatnostādņiem, ko izstrādājusi Pastāvīgā pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komiteja. Lai nodrošinātu vienotību Eiropas Savienībā, šajās pamatnostādņēs, cita starpā, ir jāiekļauj noteikumi par rezultātu ziņošanas formātu un minimālo biežumu.

(7) Svarīgi, lai šie dati regulāri tiktu iesniegti Komisijai. Komisija nodrošina šo datu apkopošanu datu bāzē, kas ir pieejama publiskai apspriešanai.

(8) Čehija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Ungārija, Malta, Polija, Slovēnija un Slovākija pievienojās Eiropas Kopienai 2004. gada 1. maijā. Ieteicams, ka jaunās dalībvalstis cik vien ātri iespējams piedalās uzraudzības programmā. Tomēr ir atzīts, ka jaunajām dalībvalstīm ieteicams paredzēt pārejas posma pasākumus, un tām šobrīd netiek izvirzīti sīki izstrādāti priekšlikumi par izlases veida uzraudzības minimālo biežumu attiecībā uz dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlordifenilu klātbūtni pārtikas produktos,

LĪDZ AR ŠO IESAKA:

1) Dalībvalstīm no 2004. gada līdz 2006. gada 31. decembrim veikt dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlordifenilu fona klātbūtnes uzraudzību pārtikas produktos, izmantojot analizējamo paraugu ņemšanas ieteikto biežumu gadā, kas orientējoši paredzēts I pielikumā. Paraugu ņemšanas biežumu pārskata katru gadu, ņemot vērā iegūto pieredzi.

⁽¹⁾ OV L 77, 16.3.2001., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 684/2004 (OV L 106, 15.4.2004., 6. lpp.).

⁽²⁾ OV L 67, 9.3.2002., 69. lpp.

- 2) Čehijai, Igaunijai, Kiprai, Latvijai, Lietuvai, Ungārijai, Maltai, Polijai, Slovēnijai un Slovākijai cik vien ātri iespējams piedalīties uzraudzības programmā par dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlordifenilu klātbūtni pārtikas produktos. Ieteiktais analizējamo paraugu ņemšanas biežums gadā Čehijai, Igaunijai, Kiprai, Latvijai, Lietuvai, Ungārijai, Maltai, Polijai, Slovēnijai un Slovākijai tiks noteikts, sākot ar 2005. gadu un turpmāk.
- 3) Dalībvalstīm regulāri iesniegt Komisijai datus to apkopošanai vienā datu bāzē, ietverot informāciju un formātu, kāds paredzēts II pielikumā. Ieteicams iesniegt arī pēdējo gadu datus, kas iegūti, izmantojot analīzes metodi saskaņā ar Komisijas 2002. gada 26. jūlija Direktīvas 2002/69/EK prasībām par dioksīnu paraugu ņemšanas metodēm un analīzes metodēm

dioksīnu oficiālai kontrolei, dioksīnu tipa polihlordifenilu līmeņu noteikšanu pārtikas produktos⁽¹⁾, un kas atspoguļo fona līmeņus.

- 4) Dalībvalstīm, ja iespējams, veikt arī no dioksīniem atšķirīga tipa polihlordifenilu analīzi, izmantojot tos pašus paraugus.

Briselē, 2004. gada 11. oktobris

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
David BYRNE

⁽¹⁾ OV L 209, 6.8.2002., 5. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2004/44/EK (OV L 113, 20.4.2004., 17. lpp.).

I PIELIKUMS

Tabula. Pārskats par ieteikto analizējamo pārtikas paraugu minimālo skaitu gadā. Paraugu sadale ir veikta, ņemot vērā attiecīgās valsts ražošanu. Īpaša uzmanība ir pievērsta tādiem pārtikas produktiem, kam prognozējamais ievērojams dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihloridfenilu fona līmeņa svārstības. Īpaši attiecas uz zivīm.

Valsts (*)	Skats (*)	Gaļa un gaļas produkti (*)				Zivis un zivju produkti (*)		Piens un piena produkti (*)		Olas (*)		Eļļa un tauki (*)			Augļi, dārzeņi un graudaugu produkti		
		Liellopu	Cūkas	Aitas	Mājputnu	Aknas	Zivis	Akvakultūras produkti	Piens	Sviests/siers/jo/gurts	Sprostā dētas olas	Brīvībā dētas olas	Dzīvnieku	Augu	Zivju eļļa/uztura	Dārzeņi	Augļi
Beļģija	53	4	4	2	4	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	2	2
Dānija	66	3	5	2	3	3	15	5	3	3	3	2	3	6	3	2	2
Vācija	147	13	13	3	6	7	7	14	14	10	11	12	14	4	4	2	8
Grieķija	55	2	2	7	3	2	4	3	3	3	3	2	3	3	4	2	2
Spānija	151	7	9	11	7	6	33	3	3	7	7	4	10	5	9	10	4
Francija	168	14	8	5	15	11	18	12	14	12	6	6	6	3	6	4	12
Īrija	61	7	3	3	3	3	9	3	5	3	3	2	3	4	3	2	2
Itālija	126	10	5	5	8	5	8	6	3	8	15	3	7	3	12	10	4
Luksemburga	30	2	2	1	2	1	3	3	3	3	2	1	1	2	1	1	1
Nīderlande	88	6	6	3	6	4	14	5	6	7	3	3	7	3	4	2	2
Austrija	52	4	4	2	3	2	3	3	3	3	7	2	3	3	3	2	2
Portugāle	51	3	3	3	4	2	6	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
Somija	45	3	3	2	2	1	4	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
Zviedrija	54	3	3	2	3	2	10	3	3	3	3	2	3	4	3	2	2
Apvienotā Karaliste	113	7	4	10	10	4	24	7	4	7	3	3	5	4	3	2	4
Kopā ES	1 260	88	74	59	79	56	161	74	74	78	75	49	75	53	64	47	53
Islande	67	2	2	1	2	1	29	3	3	3	2	1	1	12	1	1	1
Norvēģija	125	3	3	2	3	3	46	3	3	3	3	3	3	10	3	3	3
Kopā EEZ	1 452	93	79	62	84	60	236	80	80	84	80	53	79	75	68	51	57

(*) Čehija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Ungārija, Malta, Polija, Slovēnija un Slovākija pievienojās Eiropas Kopienai 2004. gada 1. maijā. Ieteicams, ka jaunās dalībvalstis piedalās uzraudzības programmā, cik vien ātri iespējams. Tomēr ir atzīts, ka jaunajām dalībvalstīm ieteicams paredzēt pārejas posma pasākumus, un tāpēc tām netiek izvirzīti sāki izstrādāti priekšlikumi par izlases veida uzraudzības minimālo biežumu attiecībā uz dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihloridfenilu klātbūtni pārtikas produktos.

Piezīmes par tabulu

- (1) Skaitļi, kas norādīti tabulā ir minimālie lielumi. Dalībvalstis tiek aicinātas nodrošināt lielāku skaitu paraugu. Papildu paraugus labāk ņemt no tādām pārtikas produktu kategorijām, kas ievērojami pakļautas ietekmei, tas ir, gaļas un gaļas produktiem, zivju un piena produktiem (lauku piens).
- (2) Gaļa un gaļas produkti: papildus minētajām kategorijām vairāki paraugi jāņem arī no zirgu gaļas, kazu gaļas, trušu gaļas un ierobežotā daudzumā – no medījamo dzīvnieku gaļas.
- (3) Zivis un zivju produkti: gan savvaļas zivju, gan akvakultūras indivīdu paraugi ir jāsadala pa sugām proporcionāli nozvejai vai ražošanai (akvakultūras gadījumā). Orientējošu informāciju par sugām raksturīgiem datiem attiecībā uz zivju un zivju produktu nozveju un ražošanu iespējams iegūt 2004. gada Eiropas Kopienu brošūrā "Fakti un skaitļi par KZP – pamatdati par kopējo zivsaimniecības politiku".

Šos datus var izmantot kā norādi par nepieciešamo paraugu skaitu, kas jāņem dažādām zivju sugām un zivju produktiem.

Nozvejai (ieteiktais paraugu skaits dalībvalstīm ≥ 10)

Dānija: 15 paraugi \rightarrow 4 siļķe, 4 ziemeļu ēdamgliemene, 7 citi

Spānija: 33 paraugi \rightarrow 7 svītrainā tunzivs, 4 sardīne, 5 dzeltenspuru tunzivs, 2 stavrida, 2 isspuru kalmārs, 13 citi

Francija: 18 paraugi \rightarrow 3 svītrainā tunzivs, 3 dzeltenspuru tunzivs, 2 sardīne, 2 saida, 2 siļķe, 6 citi

Nīderlande: 14 paraugi \rightarrow 4 sardinellas, 2 stavrida, 3 siļķe, 2 makrele, 3 citi

Zviedrija: 10 paraugi \rightarrow 5 siļķe, 4 brētliņa, 1 menca

Apvienotā Karaliste: 24 paraugi \rightarrow 6 makrele, 4 siļķe, 3 pikša, 2 menca, 9 citi

Akvakultūras produktiem (ieteiktais paraugu skaits dalībvalstīm ≥ 5)

Dānija: 5 paraugi \rightarrow 4 forele, 1 zutis

Vācija: 5 paraugi \rightarrow 2 ēdamgliemene, 2 forele, 1 karpa

Grieķija: 7 paraugi \rightarrow 3 sparīda, 2 akmensasaris, 1 ēdamgliemene, 1 cits

Spānija: 16 paraugi \rightarrow 8 ēdamgliemene, 3 forele, 1 sparīda, 1 austere, 1 tunzivs, 2 citi

Francija: 16 paraugi \rightarrow 8 austere, 4 ēdamgliemene, 3 forele, 1 karpa

Itālija: 14 paraugi \rightarrow 6 ēdamgliemene, 3 ēdamais gliemezis, 3 forele, 1 akmensasaris, 1 sparīda

Nīderlande: 7 paraugi \rightarrow 4 ēdamgliemene, 1 zutis, 1 austere, 1 vilkzivs

Apvienotā Karaliste: \rightarrow 9 lasis, 2 forele, 1 ēdamgliemene

- (4) Piens un piena produkti: vismaz 4/5 piena paraugu ir jāņem no lauku piena (galvenokārt no govju piena). Papildus govju pienam ieteicams ņemt arī dažus citus piena un piena produktu paraugus (kazas piens u. c.).
- (5) Olas: papildus vistas olām jāņem paraugi arī no pīļu, zosu un fazānu olām.
- (6) Eļļa un tauki: papildus zivju eļļai ieteicams ņemt arī uz zivju eļļas bāzes (zivju un zivju aknu eļļas) gatavotu uztura bagātinātāju paraugus.
- (7) Dārzeni: galvenokārt lapu dārzeni, bet arī kartupeļi un citi sakņu un bumbuļu dārzeni.

Augļi: ieskaitot ogas un zemenes.

II PIELIKUMS

A. Paskaidrojumi attiecībā uz formu, kāda jāpiemēro analītiskajiem rezultātiem par dioksīniem, furāniem un dioksīnu tipa polihlordifeniliem un citiem polihlordifeniliem pārtikā1. *Vispārējā informācija par analizētajiem paraugiem*

Valsts: dalībvalsts nosaukums, kurā veikta uzraudzība.

Gads: gads, kurā veikta uzraudzība.

Produkts: analizētās pārtikas vienība – sniegt pēc iespējas sīku aprakstu par analizētajām pārtikas produktu vienībām.

Tirdzniecības posms: vieta, kurā tika ņemts produkts (paraugs).

Audi: analizētā produkta daļa, piemēram, tauki vai muskulis.

Rezultātu izteiksme: rezultāti ir jāzīdā pēc principa, kas izmantots, nosakot maksimālos pieļaujamos līmeņus (Padomes Regula (EK) Nr. 2375/2001). Ja tiek analizēti no dioksīniem atšķirīga tipa polihlordifenili, koncentrācijas līmeņus ir ļoti ieteicams izteikt pēc tā pašā principa.

Paragu ņemšanas veids: paragu ņemšana izlases veidā – var ziņot arī mērķveida ņemto paragu analītiskos rezultātus, bet šajā gadījumā ir skaidri jānorāda, ka paragu ņemšana bijusi vērstā uz mērķi un ne vienmēr nodrošina normālu fona līmeņu atspoguļojumu.

Metodes: atsauce uz izmantoto metodi.

Akreditācija: precizēt, vai izmantotā analītiskā metode ir vai nav akreditēta.

Neprecizitāte (%): analītiskajai metodei raksturīgais neprecizitātes procents.

2. *Konkrēta informācija par analizētajiem paraugiem*

Paragu skaits: viena veida analizētā produkta paragu skaits. Ja paragu rezultātu skaits pārsniedz iezīmēto kolonu skaitu, vienkārši pievienojiet jaunu kolonu ar attiecīgo skaitli veidlapas beigās.

Ražošanas metode: standarta/organiskā (sniegt cik vien iespējams sīku informāciju).

Vieta: ciktāl atbilstoši, apvidus vai rajons, kurā tika ņemts paraugs, ja iespējams, norādot, vai šī vieta attiecas uz lauku apvidu, pilsētas teritoriju, rūpniecības zonu, ostu, atklātu jūru u. c. Piemēram, Brisele – pilsētas teritorija, Vidusjūra – atklātā jūra.

Apakšparagu skaits: ja analizētais paraugs ir kopparaugs, jānorāda apakšparagu (individu) skaits. Ja analītiskais rezultāts balstās tikai uz vienu paraugu, jānorāda skaitlis 1. Ņemot vērā, ka apakšparagu skaits saliktā paraugā var būt mainīgs, lūdzu, šo skaitu norādīt katram paraugam atsevišķi.

Tauku saturs (%): tauku satura procents paraugā (ja pieejams).

Mitruma saturs (%): mitruma satura procents paraugā (ja pieejams).

3. *Rezultāti*

Dioksīni, furāni, dioksīnu tipa polihlordifenili: rezultāti par katru radniecīgo vielu ir jāzīdā ppt – nanogrami/kilogramu (ng/kg).

No dioksīniem atšķirīga tipa polihlordifenili: rezultāti par katru radniecīgo vielu ir jāzīdā ppb – mikrogrami/kilogramu (µg/kg).

Kvantitatīvās noteikšanas robeža (LOQ): kvantitatīvās noteikšanas robežlielums, kas izteikts ng/kg vai µg/kg (no dioksīniem atšķirīga tipa polihlordifeniliem).

Kvalitatīvās noteikšanas robeža (LOD): kvalitatīvās noteikšanas robežlielums, kas izteikts ng/kg vai µg/kg (no dioksīniem atšķirīga tipa polihlordifeniliem).

Analizētajām radniecīgām vielām zem LOD līmeņa (kvalitatīvās noteikšanas robeža) rezultātu ailītē jāieraksta < LOD (kur LOD izteikts kā lielums).

Analizētajām radniecīgām vielām zem LOQ līmeņa (kvantitatīvās noteikšanas robeža), rezultātu ailītē jāieraksta < LOQ (kur LOQ izteikts kā lielums).

Polihlordifeniliem radniecīgām vielām, kas ir analizētas papildus PCB 7 un dioksīnu tipa polihlordifeniliem, veidlapā jāpievieno šo polihlordifeniliem radniecīgo vielu skaits (piemēram, 31, 99, 110 utt.). Ja paraugā analizēto radniecīgo vielu skaits pārsniedz iezīmēto rindu skaitu, vienkārši pievienojiet jaunu rindiņu veidlapas beigās.

4. Piezīmes

Bez norādes par izmantoto lipīdu ekstrakcijas metodi šo vietu arī izmanto, lai izdarītu būtiskas papildu piezīmes par iesniegtajiem datiem.

B. Veidlapa par specifiskiem analītiem rezultātiem attiecībā uz dioksīnu, furānu, dioksīnu tipa un citu polihloridfenīlu radniecīgām vielām barībā

Vaišs
Gads
Produkts
Tirdzniecības posms
Audi
Rezultātu izteiksme
Paraugu ņemšanas veids
Paraugu skaits
Ražošanas metode
Ražošanas metode
Vieta
Apakšparaugu skaits
Tauku saturs (%)
Mitruma saturs (%)

Piezīmes	
Izmantotā lipīdu ekstrakcijas metode:	

1.	Dioksīni un furāni (ng/kg)	Radniecīgas vielas	TEF	LOD	LOQ	Afgūstamība (%)	Rezultāti	TEQ
Metodes		2,3,7,8 – TCDD	1					
Noteikšana		1,2,3,7,8 – PeCDD	1					
Vienība		1,2,3,4,7,8 – HxCDD	0,1					
Akreditācija		1,2,3,6,7,8 – HxCDD	0,1					
Neprecizitāte (%)		1,2,3,7,8,9 – HxCDD	0,1					
		1,2,3,4,6,7,8 – HpCDD	0,01					
		OCDD	0,0001					
		2,3,7,8 – TCDF	0,1					
		1,2,3,7,8 – PeCDF	0,05					
		2,3,4,7,8 – PeCDF	0,5					
		1,2,3,4,7,8 – HxCDF	0,1					
		1,2,3,6,7,8 – HxCDF	0,1					
		1,2,3,7,8,9 – HxCDF	0,1					
		2,3,4,6,7,8 – HxCDF	0,1					
		1,2,3,4,6,7,8 – HpCDF	0,01					
		1,2,3,4,7,8,9 – HpCDF	0,01					
		OCDF	0,0001					

TEQ-PCDD/PCDF kopā
Augšējā robeža
Vidējā robeža
Apakšējā robeža

2.	Neorto PCB (pg/g vai ng/kg)	PCB radniecīgas vielas	TEF	LOD	LOQ	Afgūstamība (%)	Rezultāti	TEQ
Metodes		PCB-77	0,0001					
Noteikšana		PCB-81	0,0001					
Vienība		PCB-126	0,1					
Akreditācija		PCB-169	0,01					
Neprecizitāte (%)								
	mono-orto PCB (pg/g vai ng/kg)	PCB radniecīgas vielas	TEF	LOD	LOQ	Afgūstamība (%)	Rezultāti	TEQ
Metodes		PCB-105	0,0001					
Noteikšana		PCB-114	0,0005					
Vienība		PCB-118	0,0001					
Akreditācija		PCB-123	0,0001					
Neprecizitāte (%)		PCB-156	0,0005					
		PCB-157	0,0005					
		PCB-167	0,00001					
		PCB-189	0,0001					

TEQ-PCB kopā
Augšējā robeža
Vidējā robeža
Apakšējā robeža

